

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

ABĖCĖLĖ

LIETUVIŲ KALBOS
ELEMENTORIUS

1 KLASEI

1

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Mano ABĖCĖLĖ

LIETUVIŲ KALBOS
ELEMENTORIUS

1 KLASEI

Skirta mokykloms, ugdymo programas vykdančioms tautinės mažumos kalba

Vilnius

2017

Elementorių parengė

Henrika Pikauskaitė-Prośniakova

Pastabas ir pasiūlymus teikė

Rasytė Matulevičienė,

Šalčininkų rajono Butrimonių Anos Krepšul

gimnazijos mokytoja ekspertė

Rita Karnuševičienė,

Vilniaus Lazdynų mokyklos mokytoja metodininkė

Dauguma grožinės literatūros tekstų adaptuoti trumpinant

Iliustravo

Natalija Riabčuk

Maketavo

UAB MANIFESTUS

2017

ISBN 978-609-8208-05-4

© Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

© Ugdymo plėtotės centras

TURINYS

SUSIPAŽINKIME!	6	KO? SU KUO? Uo uo	64
MOKYKLĖLE, LABAS!	7	PASITIKRINU, KO IŠMOKAU	66
KAS KUPRINĖJE?	8	MANO LIETUVA: tėviškės ruduo	70
AŠ ESU NE VIENAS	9	SKAITAU IR RAŠAU	
MIESTO GARSAI IR ŽENKLAI	10	LABANAKT! L l	72
KAIMO GARSAI IR ŽENKLAI	11	SPALVOTOS KĖDĖS Ė ė	76
KALBOS GARSAI	12	NAMAI NAMELIAI N n	80
RAIDĖS – GARSŲ ŽENKLAI	13	MANO SENELIAI E e	84
MANO LIETUVA:		DAROME LĖLES E e Ė ė	88
gimtinė, tėviškė, Tėvynė	14	PAŠTO ŽENKLAI V v	92
SKAITAU IR RAŠAU		PASITIKRINU, KO IŠMOKAU	96
AUGU SVEIKAS A a	16	MANO LIETUVA:	
ORO BALIONAS O o	20	senolių pasakos ir legendos	100
KAS KO NORI? M m	24	SKAITAU IR RAŠAU	
DAIKTAI APLINK MUS T t	28	VISI NORI PIEŠTI I i	102
PASITIKRINU, KO IŠMOKAU	32	PARKE P p	106
MANO LIETUVA: du gaideliai	36	VIENAS – DU! D d	110
SKAITAU IR RAŠAU		ŠILTA – ŠALTA Š š	114
KAS KĄ MOKA? K k	38	PASITIKRINU, KO IŠMOKAU	118
SULTIS GERTI SVEIKA! S s	42	MANO LIETUVA: šventės	122
VISI TURI DARBO U u	46	PRIEDAI	
KAS GYVENA MIŠKE? R r	50	PRIEDAS	125
KAM KATINUI ŪSAI? Ū ū	54	PRIEDAS	127
KĄ ŽVĖRELIAI ŠNEKA? Ū ū U u	58	Kūrinių šaltiniai	129
AU! AU! AU! Au au	62		

MOKYKLĖLE, LABAS!

Ramutė Skučaitė

MIELIAUSIAS ŽODIS

Mokyklėlė mus sutinka,
Viskas klasėj mums patinka!
Viena nesmagu truputį -
Be mamos reikės juk būti...

Mokytoja mums parodė,
Kaip rašyt mieliausią žodį:
M ir A,
M ir A -
Pažiūrėkite! -
MAMA!

mokinys mokinė
mokytojas mokytoja
klasė
suolas suolai
stalas
kėdė kėdės

lenta
knyga knygos
raidė raidės
pieštukas pieštukai
Aš mokausi. Tu mokaisi. Jis mokosi.
Mokytojas moko.

Aš piešiu. Tu pieši. Ji piešia.
Aš skaitau. Tu skaitai. Jie skaito.
Aš rašau. Tu rašai. Mokiniai rašo.
Aš rodau. Tu rodai. Mokytoja rodo.
Aš imu. Tu imi. Jis ima.

KAS KUPRINĖJE?

VADOVĖLIS
 SAŠIUVINIS
 PIEŠIMO LAPAS
 PIEŠTUKAS
 SPALVOTI PIEŠTUKAI
 TRINTUKAS
 RAŠIKLIS
 FLOMASTERIAI
 KREIDELĖS
 LINIUOTĖ
 AKVARELĖS
 KLIJAI
 ŽIRKLĖS
 TELEFONAS
 LĖLĖ
 AKINIAI
 MAŠINĖLĖ
 KAMUOLYS

Kas nupiešta?

Ką veikia vaikai?

Kurie daiktai yra tavo kuprinėje?

Ko nėra tavo kuprinėje?

Ką su šiais daiktais veiki mokykloje?

Ką veikia tavo draugai?

Aš kraunuosi kuprinę.
 Tu krauniesi kuprinę?
 skaitau skaito
 rašau rašai rašo

piešiu pieši piešia
 klijuoju klijuoji klijuoja
 kerpu kerpi kerpa
 trinu trini trina

skaičiuoju skaičiuoji skaičiuoja
 spalvinu spalvini spalvina
 žaidžiu žaidi žaidžia
 Aš kalbu. Tu kalbi. Jis kalba.

AŠ ESU NE VIENAS

MAMA

TĒTIS

SEŠĖ

BROLIS

SENELIS

MOČIUTĖ

MANO KAMBARYS

MANO KAMUOLYS

MANO NAMAS

TOMAS

LINA

ROMAS

ELENA

Kas nupiešta?

Ką nupiešė vaikai?

Kokia tavo šeima?

Ką tu mėgsti veikti?

Nupiešk save su šeima.

šeima
namas namai
kambarys
brolis broliukas

sesė sesutė
šuo šuniukas
katė kačiukas
Aš turiu. Tu turi. Jis turi.

Aš myliu. Tu myli. Ji myli.
Aš mėgstu. Tu mėgsti. Jie mėgsta.
Man patinka. Ar tau patinka?

MIESTO GARSAI IR ŽENKLAI

Kas nupiešta?

Kuriuos kelio ženklus pažįsti? Kam gatvėje reikia ženklų?

Kokius garsus girdi mieste? Paklausyk miesto garsų. Kuriuos atpažįsti?

Sukurkite ženklų savo mokyklos kiemui ar savo klasei. Sukurkite ženklą savo klasės žaislams.

Paklauskite mokytojo skaitomo Sigito Gedos eilėraščio „Į mokyklėlę“. Apie ką šis eilėraštis?

gatvė
šaligatvis
sankryža
perėja
šviesoforas

spalva
žalia
geltona
raudona
automobilis

autobusas
troleibusas
dviratis
kavinė
važiuoja

stovi
sustoja
eina
bėga
skuba

ūžia
švilpia

KAIMO GARSAI IR ŽENKLAI

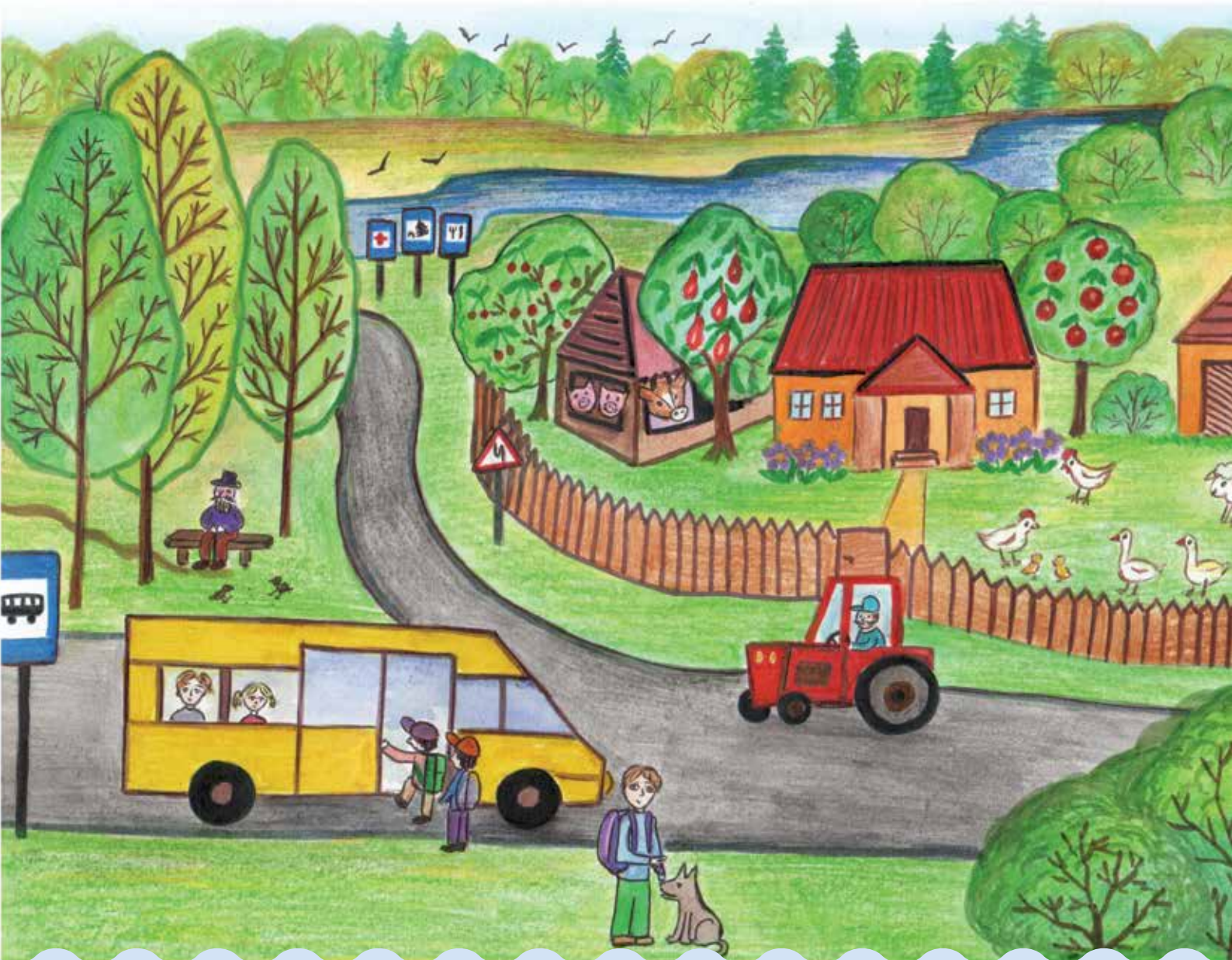
Kas nupiešta?

Kokius garsus girdi kaime, parke, prie vandens?

Kokius kelio ženklus pažįsti? Kokių ženklų yra tavo kelyje į mokyklą?

Kokius garsus girdi eidamas į mokyklą? Kaip reikia elgtis gatvėje, kelyje? Kodėl?

Nupiešk savo kelią į mokyklą.

laukia
lipa
loja
sako
bėga

parkas
upė
takas
ūkis
ūkininkas ūkininkė

traktorius
burzgia
višta gaidys
žąsis žąsys
karvė veršelis

gagena
kudakuoja
mūkia

KALBOS GARSAI

Ropė

Auga ropė.

Senelis laisto ropę.

Senelis ir senelė rauna ropę.

Kas auga? Ką veikia senelis? Senelė? Kiek žodžių pirmame sakinyje? Antrame? Trečiame?

Pasek visą pasaką.

aš

ropė

senelis

Kokie žodžiai po paveikslėliais? Kiek skiemenų žodžiuose?

Kokiu garsu prasideda kiekvienas žodis? Kokių dar žinai žodžių su šiuo garsu?

Ištark visus žodžių garsus. Pasakyk savo vardo pirmą garsą. Ištark visus vardo garsus.

Kokių mokate pasakų? Kokiu žodžiu jos prasideda?

RAIDĖS – GARSŲ ŽENKLAI

Kurias vėliavas pažįsti? Kurias raides gali perskaityti?

LIETUVIŲ KALBOS ABĖCĖLĖ

A Ą B C Č D E Ę Ė F
G H I Į Y J K L M N O
P R S Š T U Ū Ū V Z Ž

UKRAINIEČIŲ KALBOS ABĖCĖLĖ

A B В Г Г Д Е Є Ж З
И І Ї Й К Л М Н О П
Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ
Ъ Ю Я

BALTARUSIŲ KALBOS ABĖCĖLĖ

A Б В Г Д (Дж) (Дз)
Е Ё Ж З І Й К Л М
Н О П Р С Т У Ў Ф
Х Ц Ч Ш Ы Ь Э Ю Я

RUSŲ KALBOS ABĖCĖLĖ

A Б В Г Д Е Ё Ж З И
Й К Л М Н О П Р С Т
У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ы
Ь Э Ю Я

LENKŲ KALBOS ABĖCĖLĖ

A ą B C ć D E ę F G
H I J K ł M N Ń O ó
P Q R S ś T U V W X
Y Z ź ż

abėcėlė
raidė raidynas
lietuvis lietuviė Lietuva
lenkas lenkė Lenkija

baltarusis baltarusė Baltarusija
rusas rusė Rusija
ukrainietis ukrainietė Ukraina

MANO LIETUVA:

gimtinė, tėviškė, Tėvynė

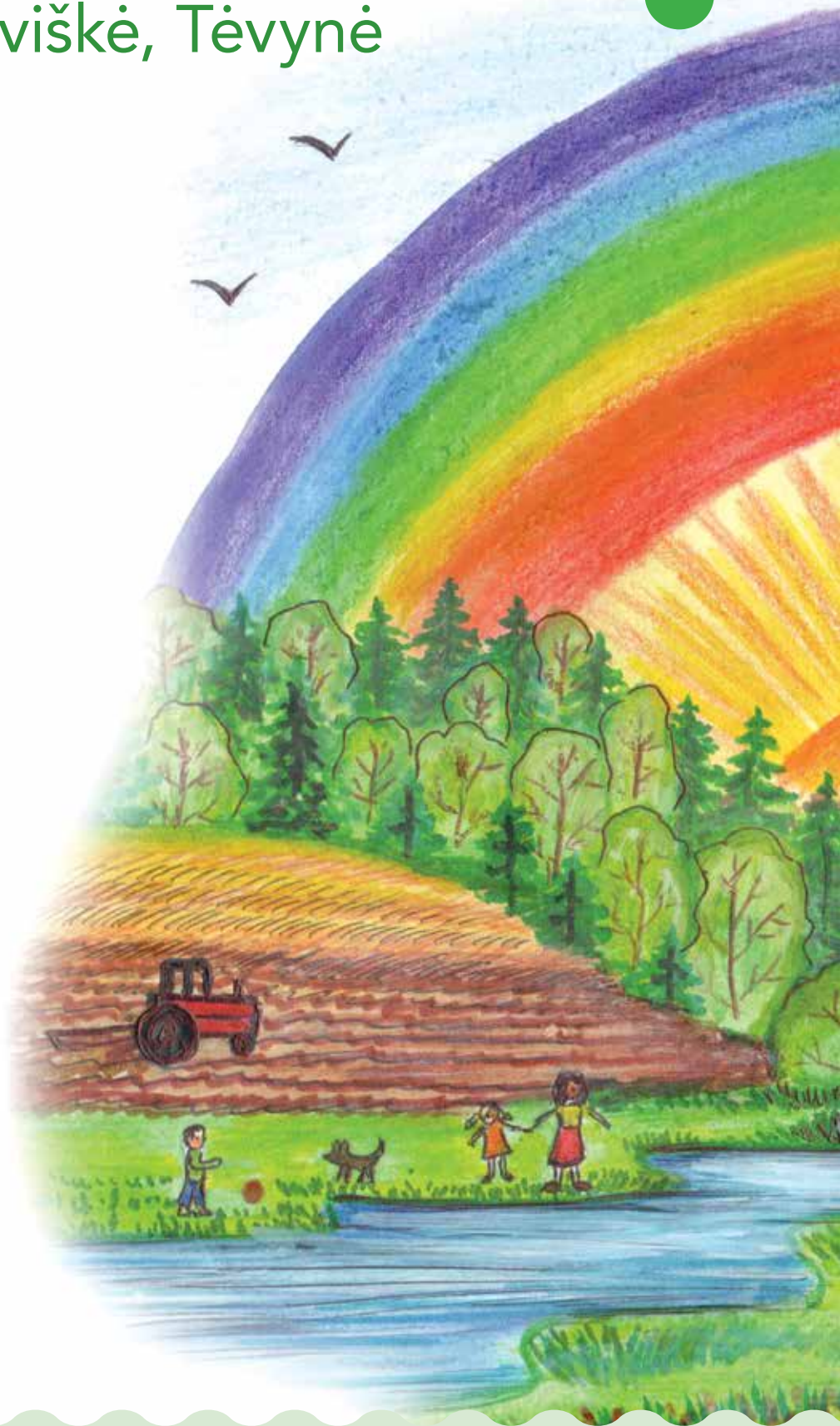
Anzelmas Matutis

APIE GIMTINĘ

Ar jūs žinote,
Ar ne,
Ką vadinam
Gimtine?

Mama, tėtį,
Mišką, lauką,
Kvietį,
Kur ant kalno
Auga,

Vaivos juosta
Nemune...
Juos vadinam
Gimtine.

gimiau gimei gimė
gimtinė
tėviškė
tėvynė

miškas
laukas
kviečiai
kviety
kalnas

vaivos juosta
vaivorykštė
upė

AUGU SVEIKAS

A a

1. Kas nupiešta? Paklausyk ir ištark.

2. Kas nupiešta?

raidė
didžioji mažoji
spausdintinė rašytinė

valgyti valgau valgai valgo
vaisius daržovė

skanus skani
pirkti perka pirkto

3. Rask žodžius su raide **a**. Kuriuose žodžiuose **a** yra pradžioje, pabaigoje, viduryje?

4. Ko perka mama? Ką sveika valgyti?

Alina Artūras Mama Arina

5. Pažaiskite. Kokie mergaičių vardai prasideda raide **A**?

A		a		
A		a		
A			a	
A				a
A				a
A				

ARINA AKVILĖ ANA ALA ALMA ALINA

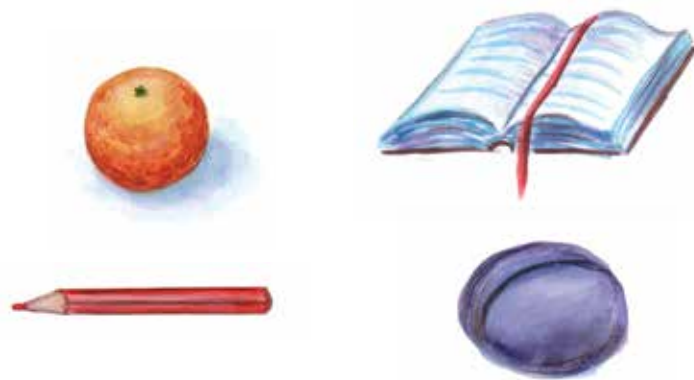
6. Pažaiskite. Kokie berniukų vardai prasideda raide **A**?

A							
A				a			
A					a		
A			a		a		
A							
A							

ALGISARŪNASARTŪRAS
ANTANASANDREJUS

7. Pažaiskite, valgoma ar ne. Pirmiausia išsiskaičiuokite.

O-pa o-pa
O-pa-pa!
Au-go žir-nis
Su pu-pa!

8. Paklausyk lopšinės. Suplok, kai girdi garsą **a**. Išmok lopšinę dainuoti.

A-a, a-a, pupa,
Kas tą pupą supa?
Supa tėtė ir mama
Ir katytė murzina.

9. Pažaiskite. Kas suras daugiau raidžių **A a**?

10. Parašyk pagal pavyzdį.

A

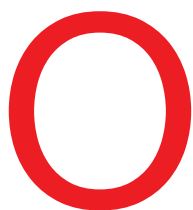
a

Aa

aa

Aaa!

ORO BALIONAS

1. Kas nupiešta? Taisyklingai ištark žodžius su garsu o.

oras
balionas
oro balionas
dovana dovanos
obuolys
žolė

voras
ožys oželis
ožka ožkytė
tortas
kokosas
rožė

ežys ežiukas
žiogas
meška
avis avytė
lapė

2. Papasakok, ką pamatė Rokas.

O-o-o!

ONA, ROMA, ROKAS, OTAS

3. Paklausyk. Kur girdi o? Žodžio pradžioje, pabaigoje, viduryje? Ištark žodžius su o.

o	
---	--

oras

--	--

rožė

--	--

ožys

--	--

žolė

--	--

mano

--	--

tavo

4. Paklausyk dainos apie oželį. Suplok, kai girdi žodį oželis.

5. Išmokite dainos žodžius ir pažaiskite „Oželį“.

Vaikų daina

TURĖJO BOBUTĖ ŽILĄ OŽELĮ

Turėjo bobutė

Žilą oželį.

O ko, džiog džio,

Žilą oželį.

Įšoko oželis

Į rūtų darželį.

O ko, džiog džio,

Į rūtų darželį.

žilas senelis

žila močiutė

rūta

gėlių darželis

6. Klausykis ir pabaik posmą. Rask visas **O o** raides.

Oi, koks storas,

Oi, koks storas

Raudonskruostis

!

Pagal Violetą Palčinskaitę

7. Pažaiskite. Raskite visas pasislėpusias O o.

8. Parašyk pagal pavyzdį.

O

o

O!

ooo

AO!

KAS KO NORI?

M m

1. Kas nupiešta?

2. Kas ko nori? Kaip prašo? Paklausyk ir ištark.

karvė
 veršelis
 pienas pienelis

norėti noriu nori
 prašyti prašau prašo
 neranda

3. Kokia raide prasideda žodžiai? Parodyk visas raides, kurias moki.

medis

morka

meška

medus

muilas

mašina

mandarinas

motociklas

Miša

Marta

Mykolas

Marija

3. Mokykis skaityti.

MA

M A

MA

MAMA

M A MA

M A M A

M A MA

MAMA

MA MA!

ma

m a

ma

mama

ma ma

m a m a

ma ma

mama

Mama!

AM

A M

AM

AM!

am

a m

am

Am!

4. Paklausyk. Suplok, kai girdi garsą **m**.

Mė mė!
Trumpa žolė!

Kur man, kur man
Pienelio, pienelio?

Mū mū!
Nerandu namų!

5. Pamėgdžiojimuose suskaičiuok visas mažąsias **m** ir didžiąsias **M** raides.

6. Paklausyk ir išmok.

Violeta Palčinskaitė

MAMA

Mamyte!

Mama!

Mama!

Šaukiu tave balsu.

Tai tu, mamyte mano,

Gražiausia iš visų.

7. Paklausyk. Pabaik posmelius.

Anzelmas Matutis

KIŠKIUKAS

Kad mamytė

Nenuliūstų,

Valgau aš pietums

Ar po košės

Duos man ką?

Štai!

Matai:

Saldi

!

8. Ką gražia kiškiukas? Ko jis nori?

9. Pažaiskite. Kas ras daugiau pasislėpusių **M m** raidžių?

10. Parašyk pagal pavyzdį.

M m

Ma

Mo

Ū!

Mama

Am

DAIKTAI APLINK MUS

T t

1. Kas nupiešta?

Anzelmas Matutis

MAMOS PYRAGAS

Neša mums
Mama
Pyragą.
Ant pyrago
Žvakės dega.

Tėtis sako:
- Žvelki, Matai!
Tos žvakutės -
Tavo metai.

pyragas pyragėlis
tortas
žvakė žvakutė

metai
žiūrėk žvelki
dega degė uždegė

2. Paklausyk eilėraščio ir suplok, kai girdi žodžius su garsu t.

3. Rask ir parodyk eilėraštyje visas T t raides. Kiek radai mažųjų ir didžiųjų raidžių?

4. Kuriuose žodžiuose garsas t yra pradžioje, kuriuose – viduryje žodžio? Ištark.

tigras

--	--

katė

--	--

tvora

--	--

stalas

--	--

begemotas

--	--	--	--

5. Mokykis skaityti.

TA	<u>TOMA</u>	<u>MATO</u>	<u>mato</u>
TA	TO MA	MA TO	ma to
TA	T O M A	M A T O	m a t o
	TO MA	MA TO	ma to
	<u>TOMA</u>	<u>MATO</u>	<u>mato</u>
	<u>TOMA!</u>		

Ta mama.

Ta Toma.

Mama mato.

Toma:

- O! Mama, !

6. Ką galima pamatyti namuose, gatvėje, laukuose?

traktorius troleibusas telefonas tortas

tiltas

tvora

tramvajus

televizorius

traukinys

takelis

tigras

7. Paklausyk ir išmok.

Kazys Jakubėnas

GENYS

Tuk tuk tuku! Tik tik tuku!

Kas ten kala be plaktuko?

Margaplunksnis tai genys,

Vyras jis, ne tinginys!

genys

plaktukas

plunksna

8. Išklausk ar perskaityk pasaką. Apie kokį daiktą joje pasakojama? Kokių daiktų yra tavo kambaryje?

Kęstutis Kasperavičius

PELYTĖ IR PABAISA

Namuose gyveno maža pelytė. Po grindimis ji turėjo mažą butuką. Maisto pelytė susirasdavo virtuvėje. Ji niekam netrukdė. O kam galėtų trukdyti maža pelytė?!

Tačiau vieną dieną namuose atsirado pabaisa. Jos nosis buvo ilga lyg dramblio straublys, burna plačiai iššiepta, o į akis geriau iš viso nežiūrėti... Pabaisa slankiojo po namus, baisiai užė, kaišiojo visur savo ilgą nosį ir taikėsi viską susiurbti.

Žmonės tą pabaisą vadino dulkių siurbliu. Bet pelytė manė, kad jam labiau tiktų kitas pavadinimas – pelių siurblys. Kai pabaisa siautėdavo, pelytė slėpdavosi savo butuke.

Laikui bėgant ėmė ryškėti ir gerosios pabaisos savybės. Namie tapo labai švaru. Neliko šiukšlių, dulkių.

Pelytė pastebėjo, kad ilgą juodą pabaisos uodegą ištraukus iš lizdo, ji nurimsta. Tada galima prieiti prie pabaisos visai arti ir netgi pakutenti jai nosį.

9. Parašyk pagal pavyzdį.

T t

Ta

to

Toma mato.

Mama mato.

PASITIKRINU, KO IŠMOKAU

A a O o M m T t

1. Kas nupiešta?

2. Papasakok, kas ką veikia.

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

_____ .

3. Kokie žodžiai pasislėpė raidžių vėrinėlyje? Perskaityk.

TOMAMATOTATOMO

4. Kokios raidės pasislėpė pasakų pilyje?

5. Kas nupiešta? Kokių raidžių trūksta žodžiuose?

 _pelsinas	 _eška	 _ortas
 _orka	 _elefonas	 _iltas
 _ašina	 _rbūzas	 _žka

6. Rask raidžių poras. Pasakyk jų pavadinimus.

A *T* *o* *M* *o*

A *o* *t*

T *m* **m** *t* **a** *a* **M**

7. Ištark visus žodžių garsus.

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

8. Kas nupiešta? Rask žaislą, kurių pavadinimai prasideda **m**, **a**, **o**, **t**. Taisyklingai išstark žodžius.

9. Ką pirks vaikas? Kokį žaislą išrinktum draugui ar draugei? Sau?

10. Dirbkite poromis. Parašykite raidžių ir sakinių diktantą. Pasitikrinkite.

A O M T

Mama Toma. Mama mato.

11. Įsivertink.

Kokių raidžių ir žodžių išmokai?

Kaip sekėsi skaityti? Kaip sekėsi rašyti?

Ką išmoksi geriau? Kaip tai darysi?

MANO LIETUVA

gaidys
žirnis
malūnas
miltai

musė
uodas
vanduo
saulė

mėnulis
kulia
veža
mala

Lietuvių daina

DU GAIDELIAI

Du gaideliai,
Du gaideliai
Baltus žirnius kūrė.

Dvi vištelės,
Dvi vištelės
Į malūną vežė.

Ožys malė,
Ožys malė,
Ožka pikliavojo,
O ši trečia ožkytėlė
Miltus nusijojo.

Musė maišė,
Musė maišė,
Uodas vandens nešė.

Saulė virė,
Saulė virė,
Mėnesėlis kepė.

sijoja
maišo
neša
verda

kepa
dainuoja

KAS KĄ MOKA?

K k

1. Kas nupiešta? Paklausyk ir aiškiai ištark garsus.

Ku - kū! Ku - kū!

Ko - ko - ko!
Ko - ko - ko!

Katu katu katučių
Duos mamytė kruopučių.

Kyko kyko,
Katė pelę tyko.

akrobatas
gegutė
šaka

stovi
tupi
saugo

kukuoja
kudakuoja
gaudo tyko
bėga slepiasi

višta viščiukai
katė
pelė

katutės
kruopos kruoputės

2. Kas nupiešta? Paklausyk ir taisyklingai ištark žodžius. Susiek juos su paveikslėliais.

Karolina, kambarys, kėdė,
kilimas, kamuolys, kaša, lova

katė, katinas, kačiukas, keturi,
kalnas, kailiniai, kelias, slidės

kiškis, kopūstas, kibiras,
morka, kastuvas, kaša

krokodilas, krėslas, knyga,
kompiuteris, kamuolys

3. Mokykis skaityti.

MOKA

MO KA

M O K A

MO KA

MOKA

MOKO

MO KO

M O K O

MO KO

MOKO

moka

mo ka

m o k a

mo ka

moka

moko

mo ko

m o k o

mo ko

moko

MAMA MOKO. TOMA MOKA.

Mama moko. Toma moka.

4. Sujunk skiemenis ir perskaityk žodžius. Kurie skiemenys nesudaro žodžio?

MA

TO

KA

KO

MA

MO

MO

KO

5. Kas nupiešta? Sugalvok pavadinimą. Papasakok.

6. Perskaitykite vaidmenimis įterpdami praleistus žodžius. Sugalvokite pabaigą.

- Kas?

- Ko _____?

- Mama.

- Kas _____?

- _____!

- Katė Kama.

- O! Ak!

- ...

- ...

7. Išklausk ar perskaityk patarlę. Kaip ją supranti? Kiek raidžių **k** yra sakinyje?

Moki žodį - žinai kelią.

8. Parašyk pagal pavyzdį.

K k

Ko?

Ak!

Mama moko.

Kama moka.

SULTIS GERTI SVEIKA!

S s

1. Kas nupiešta? Paklausyk ir pakartok.

2. Taisyklingai ištark žodžius. Susiek žodžius su paveikslėliais.

saulė

slyva

sultys

stiklinė

sraigė

sliekas

skruzdėlė

skėtis

saga sagutė
saulė saulutė
sliekas
sraigė

sniegas
ledas
sviedinys
skėtis

saldi slyva
saldžios slyvos
skanios sultys
skanūs saldainiai

3. Kiek **s** raidžių yra žodžiuose? Ką tu mėgsti? Ką valgyti sveika?

sviestas

sūris

saldainiai

sausainiai

salota

4. Mokykis skaityti.

KAS

K A S

KAS

TAS

T A S

TAS

ASAS

A SAS

A S A S

A SAS

ASASTAKAS

TA KAS

T A K A S

TA KAS

TAKASSAKO

SA KO

S A K O

SA KO

SAKO

Tomo Asas.

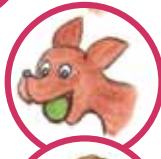
Tomas sako:

- Sa sa sa!

Mato Mokas.

Matas sako:

- Tas Aso.

Asas moka .

Matas moko .

9. Ištark visus žodžių garsus.

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

10. Parašyk pagal pavyzdį.

S s

Sako!

Mato Mokas.

Tomos Otas.

VISI TURI DARBO

U u

1. Kas nupiešta? Paklausk ir aiškiai ištark garsus. Kokių žinote sirenų? Sukurkite savo sirenų. Ką jos reiškia?

U - a! U - a! U - a!

2. Kas nupiešta? Perskaityk, ką veikia vaikai.

stato

Matukas kasa

Kostukas

Tomukas suka

Uta

ir sako:

- Tamsus!

dirbu
kasu
nešu
suku

tamsu
šviesu
gražu
įdomu

kastuvas
ratas ratukai
batas batukai
kibiras kibiriukai

lietus lietutis
vaikas vaikutis

3. Kas nupiešta? Paklausk žodžių. Taisyklingai išstark. Susiek žodžius su paveikslėliais.

šukos
šukuoja
rudi batukai
ruda kėdutė
maža rankutė
maži pirštukai

žuvis
žuvytė
musė
tupi

saulutė
lietus
ratas
ratukai
pupos
burokai
bulvės
ramunės
jurginai

4. Rask ir parodyk žodžiuose **u** raides. Kiek jų suskaičiavai?

5. Mokykis skaityti.

UTA	U <u>ta</u>	T <u>OM</u> UKAS	Tom <u>u</u> kas	sa	ka	kas
U TA	U ta	TO MU KAS	To mu kas	ka	su	ta
U TA	U t a	T O M U K A S	T o m u k a s	su	ku	ku
U TA	U ta	TO MU KAS	To mu kas			
UTA	U <u>ta</u>	T <u>OM</u> UKAS	Tom <u>u</u> kas	<u>ka</u> sa	<u>su</u> ka	<u>ta</u> kas
				ka <u>su</u>	su <u>ku</u>	ta <u>ku</u>

6. Pažaiskite. Sudarykite kuo daugiau žodžių. Taisyklingai ištarkite trumpą garsą u.

-utė

_____ saulutė _____

-ukas

-ukai

7. Išklausk ar perskaityk eilėraščių. Suplok, kai girdi žodžius su garsu **u**.

Anzelmas Matutis

KIŠKIO BATUKAI

Turi kiškis
Batukus,
Tuoį jis pyškins
Per laukus.

Jo batukai
Keturi -
Striuku striuku
Pagiry.

Šunys loja
Prie namų,
Kiškiui Piškiui
Neramu.

Strykt kiškiukas
Į miškus
Ir... nuspyrė
Batukus.

8. Kuriuose eilėraščių žodžiuose yra raidė **u**?

9. Ištark visus žodžių garsus.

--	--	--	--	--

--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

10. Parašyk pagal pavyzdį.

U u

Kostukas kasa.

Uta sako - tamsu!

KAS GYVENA MIŠKE?

R r

1. Kas nupiešta? Perskaityk, kaip kalba gyvūnai.

Kar! Kar!

Mur - mur - mur!

R - r - r! R - r - r!

2. Kai kurių raidžių dar nepažįsti. Ar gali perskaityti žodžius?

kr _ mas

_ urokas

ro _ _

rak _ ta

ro _ _

k _ _ ur _

karkia karksi
murkia
urzia
riaumoja

žirgas
riteris
raitelis
šarvai

rožė
ramunė
rugiagėlė
krūmas

ramus rami
linksmas linksma
piktas pikta
baisus baisi

3. Kas gyvena miške? Kas ką veikia?

briedis

šernas

lapė

kiškis

stirna su stirniukais

vilkas

genys

pelėda

rožių krūmas

miškininkas

šeria

lesykla

erelis

tetervinas

ėdžios

šienas

krūmas

medis

bebras

skrenda

tupi

kepurė

varlė

voverė

4. Mokykis skaityti.

SA	sa	TAS	tas	Rasos <u>ka</u> sa.
RA	ra	RA	ra	<u>R</u> oko <u>ra</u> tas.
SOS	sos	TO	to	Kur <u>ra</u> ktas?
				Kas sur <u>a</u> s?
RASA	ra <u>s</u> a	RATAS	<u>r</u> atas	
RASOS	ra <u>s</u> os	RATO	<u>r</u> ato	

5. Perskaityk. Kas sieja žodžius? Ar visi žodžiai eilutėje tinka?

raktas, rasa, ras, ratas
stato, sako, mato, kasa

Tomas, Rokas, Tamara, Roma
takas, tamsu, tas, tu

6. Paklausyk lietuvių dainos. Ką veikia žvėreliai? Suplok, kai girdi garsą r. Rask raides R r.

Lietuvių daina

TINDI RINDI RIUŠKA

Tindi rindi riuška,
Kas ten miške triuška?
Ar ne voveraitė
Ruda kepuraitė?

Vilkas šieną pjauna,
Meška riešutauja,
O kiškelis nabagėlis
Be kepurės šoka.

riešutas

riešutauja

7. Pažaiskite. Kas greičiau pasakys pasirinktą greitakalbę?

Rasi rasoje rasi...

Tie sūriai, tie sūriai...

Rieda ratai rateliukai...

8. Ištark visus žodžių garsus.

--	--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

9. Parašyk pagal pavyzdį.

R r Rokas sūrias raktus.

Tu Rasa ar Roma?

KAM KATINUI ŪSAI?

Ū ū

1. Kas nupiešta? Paklausk ir aiškiai išark garsus.

Ū - ū - ū! Ū - ū - ū!

Ū - ta - ta! Ū - ta - ta!

Tū - tū - tū! Tū - tū - tū!

Trū - tū - tū! Trū - tū - tū!

staugia
laukia
šokinėja
pučia trimitą

trimituoja
rūkas
sūpynės
dūmai

2. Kas nupiešta? Paklausk ir taisyklingai ištark žodžius su garsu ū. Susiek žodžius su paveikslėliais.

3. Mokykis skaityti.

SAS
Ū
SO

sas
ū
so

MAS
RŪ
MO

mas
rū
mo

TA
RŪ
TOS

ta
rū
tos

ŪSAS

ūsas

RŪMAS

rūmas

RŪTA

rūta

ŪSO

ūso

RŪMO

rūmo

RŪTOS

rūtos

Roko rūmas.

Rūtos rūtos.

Koks rūkas!

4. Perskaityk arba atspėk žodžius po paveikslėlius.

s ū r _ s

a r _ ū _ a s

s _ o _ ū _ a s

_ _ _ ū _ a s

k o _ ū s t a s

s ū _ _ _ s

5. Išklausk ar perskaityk tekstą. Atsakyk į klausimą. Rask žodžius su Ū ū.

Leonardas Gutauskas

KAM KATINUI ŪSAI?

- Seneli, ar mūsų katinas toks pat senas kaip ir tu? Jo ūsai tokie ilgi.

- Ne, Juozuli. Mūsų katinas dar jaunas. O ūsai padeda jam iš miško pareiti. Pakraipo katinas ūsą - ir jau žino, kur namai. Nukirpk katinui ūsus - tai tik ratu paskui savo uodegą sukasi. Pelės labai norėtų tuos ūsus nukirpti. Bet katinas juk niekada nemiega, tik apsimeta...

jaunas jauna
senas sena
ilgas ilga

padedu padedi padeda
eiti nueiti pareiti
miega nemiega

meta numeta pameta apsimeta

6. Pabaik eilėraščio eilutes. Kas turi ūsus?

TROLEIBUSAS

Rieda melsvas

Troleibuso ilgas

Vienas

Antras

Tai juokingas

Pagal Violetą Palčinskaitę

7. Ištark visus žodžių garsus.

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

8. Parašyk pagal pavyzdį.

Ū ū Ūsas - ūso.

Rūkas. Kur Romos rūmas?

KĄ ŽVĖRELIAI ŠNEKA?

Ū ū U u

1. Paklausyk eilėraščio. Kai girdi trumpą garsą **u**, suplok vieną kartą.

Kai girdi ilgą garsą **ū**, suplok du kartus.

Anzelmas Matutis

KĄ ŽVĖRELIAI ŠNEKA

Šū šū šū -

Vėjelis pučia.

Tarp pušų

Pulkai vaikučių.

Klega, šaukia.

Cypsi tyliai

Paukščių ir žvėrių

Mažyliai.

Pasislėpkim

Vidur trako.

Nebrzdėkim -

Jie prašneko...

LŪŠIUKAS

Lūšiuku

Šile gimiau,

O ne kačiuku -

Miau miau...

VILKIUKAS

Aš - vaikiukas

Vilko Pilko,

To, kur avj

Jums nuvilko.

Ū! Nepykite,

Vaikai:

Nori èsti

Ir vilkai!

vaikas vaikiukas
žvėris žvėriukas
paukštis paukščiukas

lūšis lūšiukas
katė kačiukas
vilkas vilkiukas

avis èriukas
lapė lapiukas
ežys ežiukas

2. Išklausk ar perskaityk lopšinę. Apie ką ji? Kas vairuoja troleibusus? Išmok padainuoti.

Ramutė Skučaitė

LOPŠINĖ

Skuba rieda troleibusai,

Lylia lylia.

Pro langelį kyšo ūsai,

Lylia lylia.

Kas ten sėdi, kas vairuoja

Lylia lylia?

Kas ilgom ausim mojuoja,

Lylia lylia?

Juk tai kiškių troleibusai,

Lylia lylia.

Jų ir ausys, jų ir ūsai,

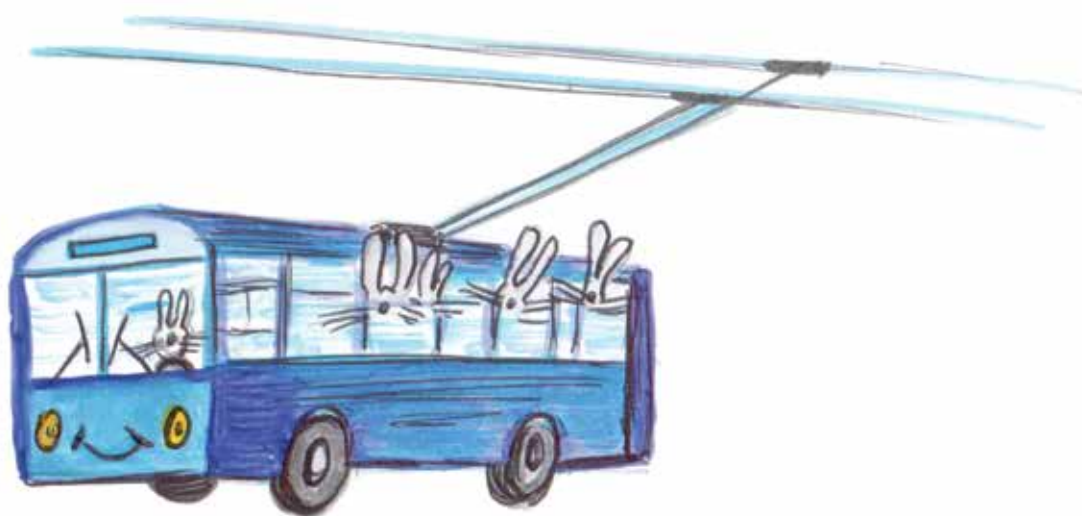
Lylia lylia.

Rieda kiškių troleibusai,

Lylia lylia.

Važinės jie, kol nubusi,

Tyliai tyliai.

3. Pažaiskite. Pasidalykite į dvi grupes. Vieni tarkite 1, 3, 5... eilutes, kiti – *lylia lylia*.

kiškis kiškiukas
šuo šuniukas
arklys kumeliukas
karvė veršiukas

4. Išklausk ar perskaityk eilėrašį. Pabaik eilutes taisyklingai išsardamas praleistus žodžius.

KIŠKIS

Buvo kartą senas

O jo vardas buvo Piškis

Jis sėdėjo tarp

Ir pamatė

Margį rūstų.

Tai iš

kad jau movė,

Vos

nenugriovė.

Pagal Kazį Jakubėną

5. Ištark visus žodžių garsus.

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

6. Paklausyk eilėraščio. Kai girdi trumpą garsą **u**, suplok vieną kartą.

Kai girdi ilgą garsą **ū**, suplok du kartus.

Anzelmas Matutis

SULA IR ŪLA

Tarp klevų
Upelė liula.
Iš upelės
Geria sulą...
Geria ją
Kleveliai du,
Geria, džiaugiasi -
Saldu!
Lyg beržų, klevų sula
Girdo mus miela Ūla.

sula
beržas berželis
klevas klevelis
geria girdo

7. Paklausyk diktuojamų sakinių. Įrašyk praleistas raides **u** arba **ū**. Perskaityk.

K r mano raktas?

R t s k a r a t s. T a s l a Ū l o s.

AU! AU! AU!

Au au Au au

1. Kas nupiešta? Susiek žodžius su paveikslėliais. Taisyklingai ištark.

Au! Au! Au!

A - ū! A - ū! A - ū!

2. Mokykis skaityti.

AU

au

Au

Au! Au!

→ RAS

TAU

↘ RO

TAURAS

TAURO

ras

Tau

Ro

Tauras

Tauro

TO

MA

TAU

MATO

MATAU

to

ma

tau

mato

matau

KO

SA

KAU

SAKO

SAKAU

ko

sa

kau

sako

sakau

loja
laka
ėsti ėda ėdė

šaukiu šauki šaukia
šaukiau šaukei šaukė
paklydau paklydai paklydo

radau radai rado
matau matai mato
laukiau laukei laukė

3. Kas nupiešta? Perskaityk. Taisyklingai ištark garsus.

vaikas
mergaitė
valgo
valgau
maistas
draugas
draugė
šaukštas

saulė
raudonas pomidoras
geltonas moliūgas
auga
rauna
krauna
aunasi
maunasi
batai

4. Pažaiskite. Išmokite išsiskaičiuoti. Kiek žodžių yra su **au**?

Ma-ma pir-ko **daug** ba-lio-nų:
Ža-lių, mė-ly-nų, rau-do-nų..
Kam jie teks, ar tu ži-nai?
Spėk! At-spė-si bū-ti-nai!
Ne-at-spė-si - jau ma-tau...
Ža-lias man - gel-to-nas tau!

KO? SU KUO?

Uo uo Uo uo

1. Kas nupiešta? Ko valgo vaikai?

2. Mokykis skaityti.

O	o	UO	uo	TUS	tus
KO	ko	KUO	kuo	SO	so
TO	to	TUO	tuo	TŪS	tūs
KO?	ko?	SU KUO?	Su kuo?		
TO?	to?	SU TUO?	Su tuo?	SOTUS	sotus
				SOTŪS	sotūs
					Ar tu <u>sotus</u> ?
					Mes <u>sotūs</u> .

sotus soti
duoda paduoda paduok
duona duonelė

uoga uogos
braškė braškės
obuolys obuoliai

kruopos
kruopų košė
dubuo dubenėlis
lėkštė lėkštutė

vanduo
ąsotis
vandens ąsotis
puodelis vandens

3. Paklausyk ir taisyklingai ištark žodžius su **o** ir **uo**.

duona

batonas

uogos

košė

dubuo

puodas puodelis

šuo uodega

uodas

4. Kas nupiešta? Perskaityk ar atspėk žodžius, kuriems trūksta raidžių.

__uo__a __uo__na

__uo__as suo__as

rauo__os uo__os

ska__ __ ko__ __

__u__uo

__uo__as

__uo__ __ __ __a

5. Išklausk ar perskaityk vaikų dainą. Kiek vaikų turi šarka? Kiek radai žodžių su **uo**?

KELI VAIKAI?

Šarkele varnele,

Keli tavo vaikeliai?

Du namuose duoną kepa,

Du prie puodo,

Du pajuodo,

Du pinigų skaito,

Du uodegas kraipo.

PASITIKRINU, KO IŠMOKAU

Kk Ss Rr Ūū Uu au uo

1. Perskaityk skiemenis, žodžius ir sakinius. Susiek sakinius su paveikslėliais.

ka sa kasa Rasos kasa.

sa ko sako Tauras sako:

sta to stato - Mes sotūs.

ū sas ūsas Rokas stato rūmus.

rū mas rūmas Tamara mato krūmus.

rū kas rūkas Mama sako:

mor ka morka - Tau tortas.

tam su tamsu Roma morkas.

Vakaras. Lauke tamsu.

2. Išklausk ar perskaityk tekstą. Kas loja? Kodėl? Rask žodžius su **au** ir **uo**.

NAUJAS ŠUO

- Au au au! - loja naujas šuo.

Iš gėlių Simas sako:

- Au au au!

- Au au au! - naujas šuo loja ant gėlių.

- Au au au! - atsako Simas.

Naujas šuo nemato Simo. Simas nemato uodų.

- Au au au! - loja naujas šuo.

- Ai ai ai! - šaukia Simas. - Uodai!

Pagal M. Perpetua-Gudaitę

3. Ištark visus žodžių garsus. Kiek žodžiuose raidžių? Kiek garsų?

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

4. Rask paslėptus žodžius.

K	R	T	A	U	T	O	M	A	T
R	Ū	T	A	K	U	O	S	A	A
Ū	K	Ū	S	A	S	T	A	K	M
M	A	T	A	S	T	A	U	A	S
A	S	A	S	A	A	S	S	S	U
S	A	K	O	U	T	M	A	T	O
M	O	R	K	A	O	R	O	M	A

5. Rask raidžių poras. Pasakyk raidžių pavadinimus.

A **R** **k** *M* **S** **ū** *o* **Ū** *T*
O *u* *U* *s* *K* *R*
r **K** *Ų* **s** **u** **o** **U** *t*
A *r* **m** **k** *Ų* *ū* *U* **M**
T *m* **a** *k* *a*

6. Pažaiskite. Įminkite minkles.

Miške augo, saldi be cukraus.

UOGA

Dantų neturi, bet kanda.

UODAS

Žmogaus draugas.

ŠUO

Kuo šuo sveikinas?

UODEGA

Kas visada šlapias?

VANDUO

7. Dirbkite poromis. Parašykite raidžių ir žodžių diktantą. Pasitikrinkite.

Ū a u ū U Ū A o

Š M T K R m k t Š r

sa, au, mama, sako

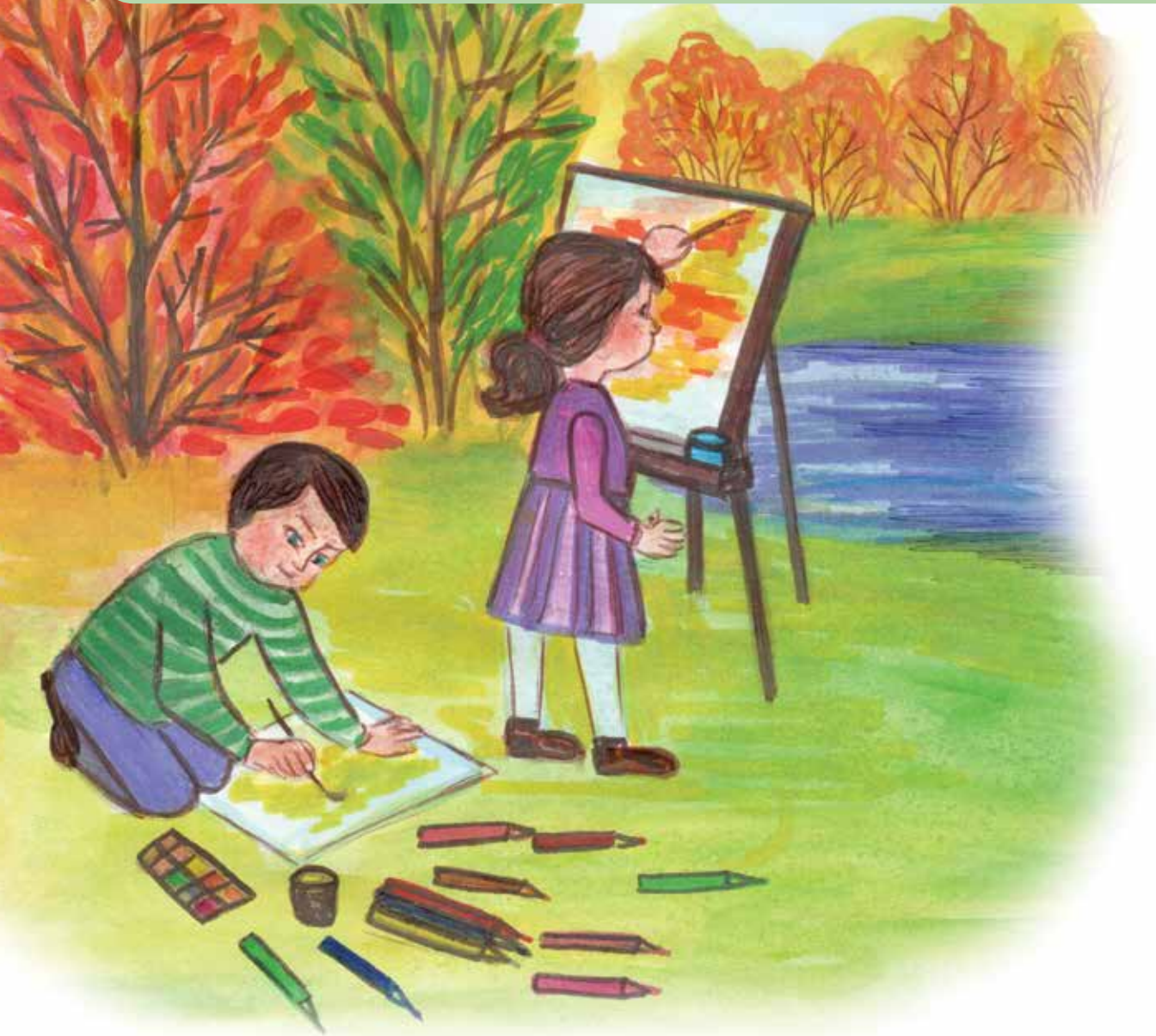
8. Įsivertink.

Kokių raidžių ir žodžių išmokai?

Kaip sekėsi skaityti? Kaip sekėsi rašyti?

Ką išmoksi geriau? Kaip tai darysi?

MANO LIETUVA: tėviškės ruduo

Ramutė Skučaitė

RUDENĖLIO SPALVOS

Rausta lapai
Pamažu.
Rudenėli,
Kaip gražu!

Va - geltoni,
Va - rudi!
Kaip kitus
Spalvot žadi?

Kai spalvosi
Lapukus,
Imk
Ir mano
Pieštukus!

Anzelmas Matutis

RUDENS PIEŠIMAS

Oi, lengva piešti rudenį:
Rudai medžius nurudini,
Rudai ir kriaušes nudažai,
Ir saulei tiks rudi dažai.
O jei rudumo dar mažai -
Tai pieštuku rudu
Rudai rašai - RUDUO!

Lietuvių sakmė

PAUKŠČIŲ KELIAS

Rudenį ant dangaus atsiranda šviesi juosta. Ji Paukščių Keliu vadinasi. Kai paukščiai naktį skrenda už marių – blogai mato. Tai Dievas padarė, kad jiems būtų šviesu. Rudenį šitą šviesą matome danguje.

LABANAKT!

L I

1. Kas nupiešta? Ištark mergaitės žodžius.

La - la - la!
La - la - la!
La - la - la!

2. Mokykis skaityti.

LA KA	la ka	RA	ra	MA	ma
<u>L</u> AKA	<u>l</u> aka	<u>L</u> A	La	AL	Al
KA LA	ka la	ROS	ros	MOS	mos
<u>K</u> ALA	<u>k</u> ala	LARA	Lara	<u>A</u> LMA	<u>A</u> lma
MA LA	ma la	<u>L</u> AROS	<u>L</u> aros	<u>A</u> L MOS	<u>A</u> l mos
<u>M</u> ALA	<u>m</u> ala	LA	la	MAS	mas
		LO	Lo	AL	Al
		LOS	los	MO	mo
		<u>L</u> OLA	<u>L</u> ola	<u>A</u> LMAS	<u>A</u> lmas
		<u>L</u> OLOS	<u>L</u> olos	<u>A</u> LMO	<u>A</u> lmo

lapas lapelis lapukas
žalias lapas
medžio lapai
fotelis
pianinas

skambinu skambini skambina
skambina pianinu
daina dainelė priedainis

dainuoju dainuoji dainuoja
moku moki moka
mokausi mokaisi mokosi

3. Kas nupiešta? Ištark žodžius. Susiek juos su paveikslėliais.

lova
kloja
antklodė
pagalvė
paklodė

langas
palangė
gėlė
užuolaida
mėnulis
naktis

paltas
suknelė
kelnės
palaidinė
šalikas
skrybėlaitė
kabo

lėlė
kaladėlė
kamuolys
kamuoliukas
lapė
lentyna
guli
deda

stalas
vėliavėlė
lempa
liniuotė
lėktuvas
lankas
plaktukas
kala
klijuoja

4. Išklausk ar perskaityk lopšinę. Kai girdi garsą **l**, suplok.

LOPŠINĖ

Lylia a-a-a lyliutj.

Lylia a-a-a puputj.

Lylia a-a-a mažutj.

Lylia a-a-a Domutj.

Ką tu veiki vakare?

Papasakok, kaip sutvarkai savo daiktus.

Kaip ruošiesi miegoti?

Ar tau dainuoja prieš miegą?

Kokių moki lopšinių?

5. Pažaiskite. Padainuokite lopšinę vietoj paskutinio žodžio įterpdami savo klasės draugų vardus.

6. Perskaityk ar atspėk žodžius su praleistomis raidėmis.

l o _ _ a

l a _ _ a s

k _ l _ m a s

_ a l t a s

m _ n u l _ s

s u k _ _ l _

7. Perskaityk.

Almo mama mala

Almo stalas. Almo

. Almas kala

Lolos

Lora. Lola kloja Loros

Lola sako:

- Labanakt!

8. Ištark visus žodžių garsus. Kiek žodžiuose raidžių? Kiek garsų?

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

9. Parašyk pagal pavyzdį.

L l Almo mama Lola.

Lola mala. Almas kala.

SPALVOTOS KĖDĖS

È è

1. Kas nupiešta? Paklausyk ir taisyklingai ištark garsą è.

È - è - è - è! È - è - è - è!

Klè-klè-klè!
Man varlè!

Mè - è! Mè - è!

čiuožiū čiuoži čiuožia
čiuožėjas čiuožėja
čiuožykla
pačiužos

žalia varlė žalios varlės
Gandras kleketuoja.
Avytė bliana žolės.

2. Kas nupiešta? Paklausyk ir taisyklingai ištark žodžius. Susiek juos su paveikslėliais.

balta

juoda

raudona

mėlyna

žalia

geltona

violetinė

ruda

rožinė

oranžinė

Kuri kėdė tavo? Kokia ji? Papasakok, kokia yra tėtės, mamos kėdė? O lėlės?

3. Paklausyk dainelės. Suplok, kai girdi žodį kėdutės.

Pranciška Stravinskaitė

KĖDUTĖS

Mano kambarėly

Keturios kėdutės.

Keturios kėdutės,

Visos nedidutės.

Ketvirta kėdutė

Man labiausiai tinka.

Aš ant jos ir sėdžiu,

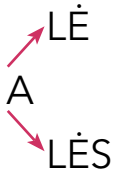
Nes aš šeimininkė.

4. Suskaičiuok *ė* raides pirmame posmelyje. O kiek *ė* raidžių antrame?

didelis didelė
nedidelis nedidelė nedidutė
mažas maža mažutė
šeimininkas šeimininkė

Aš sėdžiu. Tu sėdi. Jis sėdi.
tinka netinka
posmas posmelis

5. Mokykis skaityti.

 LÈ A LÈS	lè A lès	LÈ LÈ LÈS	lè lè lès	ÈMÈ èmè KÈLÈ kèlè	malu mala malè	kalu kala kalè
ALÈ ALÈS	Alè Alès	LÈLÈ LÈLÈS	lèlè lèlès			
TÈ TÈ TÈS	tè tè tès	TÈ KA TÈS	tè ka tès	SA MÈ SOS	sa mè sos	
TÈTÈ TÈTÈS	tètè tètès	KATÈ KATÈS	katè katès	MÈSA MÈSOS	mèsa mèsos	

Tètè kèlè stalus.

Alès lèlès. Mama èmè Alès lèles.

Katès mèsa. Katè ès mèsos.

6. Sudaryk žodžių grandinę. Perskaityk balsu.

SA KÈ MÈ TÈ
MÈ LÈ LÈ TÈ

7. Perskaityk ar atspėk žodžius su praleistomis raidėmis.

ro ___ ___ è kè ___ utè

mèl ___ a kè ___ è

8. Ištark visus žodžių garsus. Kiek žodžiuose raidžių? Kiek garsų?

--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

9. Parašyk pagal pavyzdį. Perskaityk, pasitikrink.

È è

Alės lėlė.

Olė.

Olė imė mėsos.

Katė iš mėsos.

Tėtis stalas.

NAMAI NAMELIAI

N n

1. Kas nupiešta? Ką sako senelė?

Nu - nu - nu! Nu - nu - nu!

2. Kas nupiešta? Paklausk eilėraščio ir suplok, kai girdi žodžius su **n**. Ko nori mergaitė? O tu?

Ramutė Skučaitė

NORĖČIAU TURĖTI

Norėčiau turėti
Mažiuką namelį.
Būdoj prie namelio -
Mažutį šunelį.
Namely prie lango -
Mažytę katytę,
O sienoj - urvelį
Ir mažą pelytę!

3. Rask eilėraštyje žodžius su raidėmis **N** ir **n**. Kurių raidžių daugiau? Kodėl?

stogas
langas langai
durys

siena
aukštas aukšta
žemas žema

ilgas ilga
trumpas trumpa
urvas urvelis

4. Mokykis skaityti.

MAS	mas	KĖ	kė	NA	na
NA	na	NO	No	O	O
MO	mo	KĖS	kės	NOS	nos
<u>N</u> AMAS	<u>n</u> amas	<u>N</u> OKĖ	<u>N</u> okė	<u>O</u> NA	<u>O</u> na
<u>N</u> AMO	<u>n</u> amo	<u>N</u> OKĖS	<u>N</u> okės	<u>O</u> NOS	<u>O</u> nos
<u>N</u> AMO!	<u>N</u> amo!	KUR <u>N</u> OKĖ?	Kur <u>N</u> okė?	<u>O</u> NU ^T Ė	<u>O</u> nutė
				<u>O</u> NU ^T ĖS	<u>O</u> nutės

Mano namas. Tas namas mano!

Namukas. Lėlės Onutės namukas.

Katės Nokės namukas. Kur Nokė? Nėra Nokės. Na - na - na!

5. Pažaiskite. Klausykitės eilėraščio ir judesiais parodykite, koks namas.

Vytė Nemunėlis

NAMAS

Pastačiau aš gražų namą:
Nei per aukštą, nei per žemą,

Nei per trumpą, nei per ilgą -
Du langai prieš saulę žvilga,

Durys eit į vidų kviečia,
Kaminas iš tolo šviečia.

O viduj koksai gražumas,
Kambarėlio koks didumas!

Telpa stalas, telpa kėdė,
Ant kėdės margiukas sėdi,

Netelpa tik uodegytė... -
Kur ją dėti, ką daryti?

6. Kas nupiešta? Perskaityk žodžius su praleistomis raidėmis.

l a n _ a s

k a m _ n a s

n o s _ n è

n _ k _ t u k a s

7. Nupiešk savo namus tuščiame puslapyje. Kokie jie? Kas juose yra?

8. Išklausk ar perskaityk patarlę. Kaip ją supranti? Pagal schemas ištark visus patarlės žodžių garsus.

Visus namai šaukia.

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

9. Parašyk pagal pavyzdį. Perskaityk, pasitikrink.

N n Namo namo!

Tas namas mano.

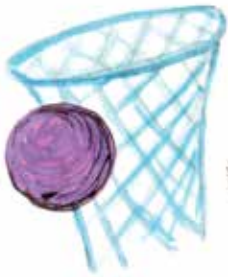
MANO NAMAS

MANO SENELIAI

E e

1. Kas nupiešta? Aiškiai ir taisyklingai ištark žodžius su garsu e.

E - e - e...

Mesk!

Ne!

vartai varteliai
eglė eglutė eglėlė
šaka šakelė šakutė

krepšys krepšinis
metu meti meta
įmetu įmeti įmeta
neįmetu neįmeti neįmeta

Įmetė kamuolį.
Neįmetė kamuolio.
Taip, galima eiti.
Ne, negalima eiti.

2. Kas nupiešta? Taisyklingai ištark žodžius. Susiek žodžius su paveikslėliais.

senelis	duktė
senelė	anūkas
mama	anūkė
tėtė	lėlė
sesė	ežys
sūnus	

erelis
 telefonas
 televizorius
 senelis
 senelė
 sėdi
 kalba
 žiūri
 deda

močiutė
 anūkė
 lesa
 lesina
 višta
 gaidys

3. Mokykis skaityti.

MA	ma	SĖ	sė	SA	sa
E	E	SE	se	LE	le
MOS	mos	SĖS	sės	SĖ	sė
<u>E</u> MA	<u>E</u> ma	<u>S</u> EĖ	<u>s</u> eė	<u>L</u> ESA	<u>l</u> esa
<u>E</u> MOS	<u>E</u> mos	<u>S</u> EĖS	<u>s</u> eės	<u>L</u> EĖ	<u>l</u> eė

ELĖ IR SELĖ

Elė ir Selė sesės. Elės ir Selės senelė Ema. Senelė

Senelė sako:

- Kur Elė?

Elė atsako:

- Senele, esu! Esu!

Elė . Sesė Selė sako:

- Nelesa?

Elė atsako:

- Les! Les! O! Les!

4. Išklausk ar perskaityk pasaką be galo. Išmok ją pasekti.

Kiek raidžių **E e** yra žodžių pradžioje, viduryje, pabaigoje?

SENELIŲ DUKRELĖ

Miške stovėjo trobelė. Trobelėje gyveno senelis ir senelė. Jie turėjo dukrelę. Seneliai mylėjo dukrelę. Dukrelė rūpinosi seneliais. Kartą dukrelė paklydo miške. Ėjo ėjo ir pamatė trobelę. Toje trobelėje gyveno senelis ir senelė...

namas
namelis
troba
trobelė

rūpinasi rūpinosi
paklydo

5. Pažaiskite. Sukurkite savo pasakų be galo. Galite pradėti taip:

Gyveno senelis ir dukrelė. ...

Gyveno sesė ir brolis. ...

Gyveno mamytė ir tėvelis. ...

6. Pažaiskite. Kas pasakys daugiau vardų su garsu e? Kokia pirmoji šių vardų raidė?

Elena, Elas ...

7. Pažaiskite. Kas suras daugiau žodžių?

META LOSENAS ENELIS ŪNUSAKĖLĖKĖTĖTASENA

8. Ištark visus žodžių garsus. Kiek žodžiuose raidžių? Kiek garsų?

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

9. Parašyk pagal pavyzdį. Perskaityk, pasitikrink.

E e Esu Ema.

Mano senelė Elena.

Ten sesutė Selė su lėle Ele.

DAROME LĖLES

E e Ė ė

1. Perskaityk. Taisyklingai ištark žodžius su e ir ė.

Ne ne ne!	senas	ėmė
Nė nė nė!	meta	mėtė
Me me me!	lesa	lėkė
Mė mė mė!	akeles	sėmė

2. Pažaiskite. Paklauskite eilėraščio. Kai girdite garsą e, suplokite vieną kartą, kai ė – du kartus.

SENELIS IR ŽUVELĖ

Ant kalno medelis,
Pakalnėj upelis.
Ant kalno akmuo,
Pakalnėj vanduo.

Ant kalno, trobelėj,
Gyveno senelis.
Pakalnėj, upely –
Labai daug žuvelių.

Panoro senelis
Pagauti žuvelę.
Atėjo žvejoti
Pakalnės upelin.

Pagavo mažytę
Mažytę žuvytę.
Labai jos pagailo –
Upelin paleido.

kalnas pakalnė
medis medelis
upė upelis upelė
žuvis žuvytė žuvelė

pagauti pagavo
paleisti paleido
gaila pagailo

3. Kas nupiešta? Papasakok, kas ką veikia.

4. Perskaityk.

MANO LĖLĖ

Mano lėlė - senelė Elena. Senelė sena, su skarele. Lėlės Elenos akelės mėlynos. Rankelės mažos. Ten senelės Elenos namas. Ten lėlės stalias ir lovelė. O ten katės namukas.

5. Paklauskite lietuvių pasakos „Katinėlis ir gaidelis“. Pažaiskite. Pagal paveikslėlius suvaidinkite pasirinktą pasakos dalį.

Gyveno kartą
katinėlis ir gaidelis.

- Nieko neįleisk!

- Gaideli, įleisk mane.
Sušalau.

- Katinėli, katinėli!
Gelbėk gaidį giedorėli!

Katinėlis išgelbėjo
gaidelį.

Abu ilgai ir laimingai
gyveno.

6. Paklausyk ir išmok.

Katinėli,
Rainakėli,
Gelbėk gaidį
Giedorėlj!
Lapė snapė
Kuodą peša,

Lapė snapė
Mane neša
Per aukštuosius
Kalnelius,
Per žaliuosius
Gojelius...

7. Perskaityk. Įterpk, kur tinka, e ar ė. Nurašyk.

s __ n a s

sene l __

s __ m ė

l __ s a

r a n k e l __ s

m __ t ė

m __ t a

a k e l __ s

k __ l ė

8. Nurašyk pagal pavyzdį.

Lėlė Elena. Senelės katė.

Sena senelės skarelė.

PAŠTO ŽENKLAI

V

v

1. Kas nupiešta? Perskaityk. Aiškiai tark visus garsus.

vo-ras

vo-kas

var-lė

var-na

var-nė-nas

vo-ve-rė

2. Pagalvok ir atsakyk.

Kam reikia pašto ženklų?

Kas juose vaizduojama?

Kokių pašto ženklų esi matęs?

Pažaiskite. Nupieškite pašto ženklų ir surenkite parodą.

varpa varpos
žuvėdra
voras voro tinklas voratinklis

vokas
laiškas
pašto ženklas

adresas
vardas pavardė
gatvė
namas butas

3. Kas nupiešta? Taisyklingai ištark žodžius. Susiek juos su paveikslėliais.

vokas
vyras
Vytis
laiškas

laivas
ąžuolas
Vilnius
Lietuva

5. Mokykis skaityti.

LĖ VAR LĖS	lė var lės	KAS VO KE	kas vo ke	VO VE RĖ VOVERĖ VA KA RAS VAKARAS	vo ve rė voverė va ka ras vakaras
VARLĖ VARLĖS	varlė varlės	VOKAS VOKE	vokas voke	VAR NĖ NAS VARNĖNAS	var nė nas varnėnas

miestas rajonas
kaimas
šalis
kodas

rašau rašai rašo
užrašau užrašai užrašo
siunčiu siunti siunčia
gavau gavai gavo

Ar užrašei adresą?
Užrašyk!

6. Perskaityk. Atsakyk į klausimą.

KAS VALĖS VOKE?

Vakaras. Valė ima vokus. Ten Valės

Valė tvarko savo

Voras. Voverė. Varlė. Varna. Varnėnas.

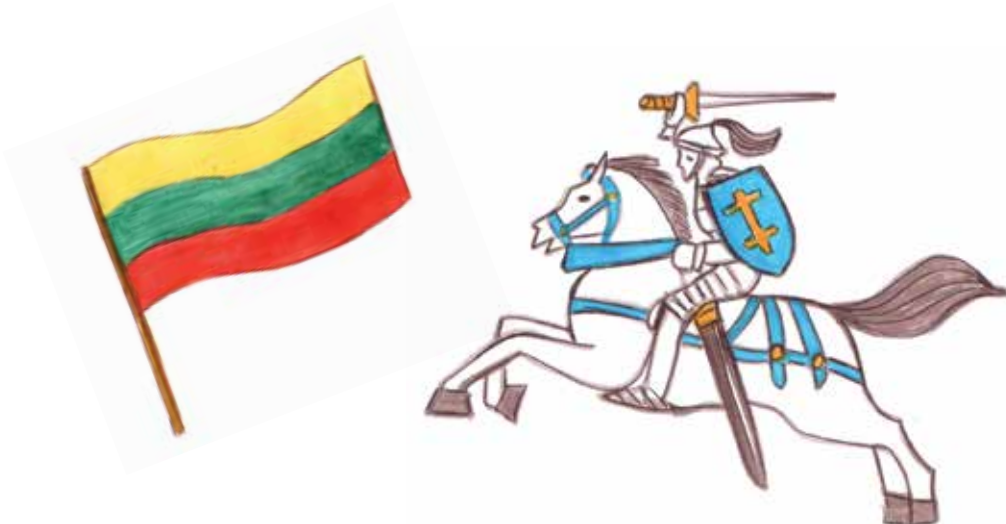
7. Išklausk ar perskaityk eilėraštį. Apie ką šis eilėraštis? Rask žodžius su raidėmis **V v**.

Vytė Nemunėlis

MANO VYTIS IR TRISPALVĖ

Tėvelis nupiešė man Vytį,
Aš vėliavėlę nudažiau,
Ji popierinė ir mažytė,
Bet man už viską švies gražiau.

Geltona, žalia ir raudona
Vėjeliui pučiant mirguliuos,
Viena primins rugelių duoną,
Kita kaip sodai mūs žaliuos.

8. Susiek žodžius su paveikslėliais. Sudaryk sakinius.

Lietuvos vėliava yra .

Lietuvos herbas yra .

Lietuvos sostinė yra .

9. Ištark visus žodžių garsus. Kiek žodžiuose raidžių? Kiek garsų?

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

10. Parašyk pagal pavyzdį. Perskaityk, pasitikrink.

Ū ū Ūalės vokas.

Tavo varnėnas. Ūelus vakaras.

PASITIKRINU, KO IŠMOKAU

L l È è N n E e V v

1. Perskaityk skiemenis ir žodžius.

la - lo - lè - le - lū - lu kala kalè kalu lèlè

na - no - nè - ne - nū - nu namas nèra mane

va - vo - vè - ve - vū - vu valo vokas vèlu

2. Perskaityk. Kurie gyvūnai skraido, kurie - ne?

varna voverè varnènas kalakutas

voras varlè karvè avelè

3. Pažaiskite. Kas valgoma, o kas ne?

ananasas lova ranka voras salotos

lèlè takas akelès stalas sula

morka suknelè kelnès rasa kakava

4. Perskaityk. Kurie garsai kam tinka? Susiek žodžius su paveikslėliais.

Kar - kar - kar!

Ko - ko - ko!

Mur - mur - mur!

Kva - kva - kva!

Mū - mū - mū!

Mė - mė - mė!

5. Pažaiskite. Kas raidžių vėrinėliuose ras daugiau žodžių?

VALOVAKARASAKELĖSTOVĖSANANASASNAMASTALAS
 SENASENELĖKĖKĖLĖMALĖ

6. Paklausyk eilėraščio. Kai girdi garsą **ė**, suplok.

Pranciška Stravinskaitė

SKĖTIS

Ėjome į miestą
 Aš, mama ir tėtis,
 O namuos paliko
 Mano margas skėtis.

Aš stipriai glaudžiausi
 Prie mamos ir tėčio
 Ir nebloga buvo
 Man be jokio skėčio.

7. Perskaityk žodžius. Kuris žodis eilutėje netinka? Kodėl?

Elė Ema Eva ėmė
 vakaras voka vėlu tėvas
 karvė varna voverė voras
 namas kala stato mato

8. Rask raidžių poras. Pasakyk jų pavadinimus.

A L u **R** **V** k M **S** ū o Ū
 J v **O** ū **Ū** s L K e Ė
 R N v r **K** Ō s Ę u o **U** Ė t
 A r ė m l k e n J Ū n **M**
T m a **E** i t v a l Ū **N**

9. Ištark visus žodžių garsus. Kiek žodžiuose raidžių? Kiek garsų?

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

10. Dirbkite poromis. Parašykite raidžių ir žodžių diktantą. Pasitikrinkite.

A a O o Ė e Ū ū Ę ę U u
K k L l M m N n R r V v
Alė ratas vokas mano imė Ūla

11. Įsivertink.

Kokių raidžių ir žodžių išmokai?

Kaip sekėsi skaityti? Kaip sekėsi rašyti?

Ką išmoksi geriau? Kaip tai darysi?

MANO LIETUVA: senolių pasakos ir legendos

Amelija Urbaitienė

SENELĖS PASAKOS

Mano senelė moka daug pasakų. Kasdien paseka man pasaką. O kartais ir dvi ar tris. Tą pačią pasaką senelė seka keletą kartų. Ji nori, kad išmokčiau. Paskui galėsiu kitiems pasekti.

Senelė visada pasaką pradeda vienodai. Taip pat ir baigia vienodai. Ir aš moku pradėti pasaką ir užbaigti. Tik mano pasaka būna per trumpa ir ne tokia graži.

Leonardas Gutauskas

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

- O kokios pasakos tau, seneli, labiausiai patinka? Apie karalaites, karalius, užburtas pilis, stebuklingus sodus?

- Man, Juozuli, visos pasakos patinka. Bet gražiausios - apie kvailį. Perskaitai tokią pasakaitę ir supranti, kad kvailys visada teišus!

LEGENDA APIE BIRUTĘ

Kartą kunigaikštis Kęstutis jojo jūros krantu ir pamatė nepaprastai gražią mergaitę.

Kęstutis nušoko nuo žirgo, priėjo prie Birutės ir tarė:

- Nežinau, kas tu esi, ar dievaitė, ar mergaitė. Pamilau tave. Būk mano žmona.

Birutė puolė ant kelių:

- Negaliu. Esu vaidilutė ir prisiekiau Perkūnui netekėti.

Bet kunigaikštis Kęstutis kitaip negalėjo. Jam labai patiko Birutė. Nusivežė ją į Trakus, vedė ir laimingai gyveno.

VISI NORI PIEŠTI

l i

1. Kas nupiešta? Kas ką veikia?

INA
IVANAS
VIKA
RIMAS
IRINA
LINAS
TĖTIS
MAMA
SENELIS
SENELĖ

nori
turi
sėdi

stovi
guli
tinka tiko

sutinka sutiko
palikti paliko
nelikti neliko

2. Mokykis skaityti.

<u>I</u> NA	I <u>n</u> a	I- <u>R</u> I- <u>N</u> A	I-ri-na	<u>I</u> MA	i <u>m</u> a
<u>I</u> RA	I <u>r</u> a	I- <u>V</u> O- <u>N</u> A	I-vo-na	<u>T</u> URI	t <u>u</u> ri
<u>M</u> IRA	M <u>i</u> ra	I- <u>V</u> A- <u>N</u> AS	I-va-nas	<u>N</u> ORI	n <u>o</u> ri
<u>N</u> INA	N <u>i</u> na	NI- <u>K</u> I- <u>T</u> A	Ni-ki-ta	<u>S</u> TOVI	s <u>t</u> ovi
<u>L</u> INAS	<u>L</u> inas	MAK- <u>S</u> I-MAS	Mak-si-mas	<u>V</u> ISI	v <u>i</u> si
<u>V</u> IKA	V <u>i</u> ka	KA- <u>R</u> I-MAS	Ka-ri-mas	<u>K</u> ITI	k <u>i</u> ti

3. Perskaityk. Sugalvok pavadinimą.

.....

Visi . Ina ima . Ivona turi . Vika nori .

Ina, Ivanas ir Vikis saulę ir mėnulį. Rimas ir Irina varną ir sūrį.

Senelis Mikas ir senelė Mira gėles.

Sesutė Milė rankes.

Tėtis visus .

lieka liko
kuris kuri kurie kurios
šitas šita šitie šitos
kitas kita kiti kitos

gėlė gėlytė
vilkdalgis

irisas irisai
Ar mėgsti irisus?
Ne, irisų nemėgstu. Jie limpa prie dantų.

4. Perskaityk žodžius. Garsą **i** tark trumpai.

ima	liko	lis	visas	sūris
imu	neliko	nelis	visa	mėnulis
imi	liks	sulis	visi	katinas
imk	neliks	tiko	visos	irisas
imkite	likite	tiks	kitas	kinas

5. Paklausyk eilėraščio. Kai girdi garsą **i**, suplok. Kiek eilėraštyje **I i** raidžių?

Sigitas Geda

KAŽKUR GIRDĖTA

Ant aukšto aukšto kalno
Sėdėjo mažas žmogelis.
Kokios spalvos buvo jo batelis?
Juodos? Paskolink man
Tokią spalvą!

6. Kas nupiešta? Sugalvokite, kaip reikia žaisti ir pažaiskite perkurdami eilėrašį.

7. Ištark visus žodžių garsus. Kiek žodžiuose raidžių? Kiek garsų?

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

8. Parašyk pagal pavyzdį. Perskaityk, pasitikrink.

I i Irma ima korteles.

Imk irisus!

Nikita ir Hona turi tris katinus.

PARKE

P p

1. Kas nupiešta?

pupa pupelė
 parkas į parką parke
 paveikslas paveikslėlis
 povas

plaukia plaukioja
 vaikšto vaikštinėja
 skrenda skrido
 išskrenda išskrido

supasi
 tupi
 sėdi
 ilsisi

2. Paklausyk žodžių. Ištark. Susiek juos su paveikslėliu.

upė	paukštis	pora	sūpuoklės
pupa	pakilo	pietūs	supa
povas	vėjas	pietauja	supasi
peni	lapas	pirko	pakilo
plauko	krinta	pusė	patinka
penki	skrenda		patiko
antis	išskrido		
pirmas			
paskutinis			

3. Mokykis skaityti.

pa pa sa ka	pa <u>sa</u> ka	pu pu pa	pu <u>pa</u>	pe pe lė	pe <u>lė</u>	po po ra	po <u>ra</u>
pa sa kė	pa <u>sa</u> kė	pu sė	pu <u>sė</u>	per ka	pe <u>r</u> ka	po vas	po <u>va</u> s
pa ki lo	pa <u>ki</u> lo	pū pū tė	pu <u>tė</u>	pe ni	pe <u>ni</u>	su po	su <u>po</u>
pa kė lė	pa <u>ke</u> lė			pen ki	pe <u>ni</u> ki	la po	la <u>po</u>
su pa	su <u>pa</u>	pi pi rko	pi <u>r</u> ko				
la pas	la <u>pa</u> s	pi k tas	pi <u>k</u> tas	pė la pė	la <u>pė</u>		

Lapė ir sūris. Sena pasaka. Mano pupa. Supasi lapas. Po lapu pelė.
Keturi ar peni povai? Ten piktas vilka!

4. Išklausk ar perskaityk eilėraštį. Atsakyk į klausimus. Rask ir suskaičiuok **P p** raides.

Violeta Palčinskaitė

LAPŲ ŽAIDIMAS

Tyliai

Kartojasi

Mūsų žaidimas.

Lapkritis,

Lapkritis,

Lapų kritimas.

Ar tau patinka ruduo?

Kas būna rudenį?

Kokie medžiai auga tavo kieme?

Kokius lapus jie meta?

Rudas,

Geltonas,

Raudonas,

Auksinis...

Kas paskutinis?

Kas paskutinis?

5. Išklausk ar perskaityk pasaką. Kas nutiko pupai? Seneliui? Senelei?

SENELIAI IR PUPELĖ

Gyveno senelis ir senelė. Senelis turėjo pupelę. Kartą pupelė nusirito po lova. Senelis ieškojo ieškojo pupelės, bet nerado.

O pupelė gulėjo ir gulėjo sau po lova. Paskui ėmė augti. Augo augo ir pradūrė lovą. Stebisi senelis, stebisi senelė.

O pupelė augo augo ir pradūrė lubas.

Vėl stebisi senelis, stebisi senelė.

O pupelė toliau augo augo ir pradūrė stogą.

Stebisi senelis, stebisi senelė, kad pupelė tokia didelė užaugo.

O pupelė augo sau toliau ir pradūrė dangų.

Tada senelis ir senelė ėmė lipti pupelės stiebu. Lipo lipo ir pasiekė dangų.

6. Pažaiskite. Pagal paveikslėlius sukurkite savo pasaką „Seneliai ir pupelė“.

7. Perskaityk. Sugalvok pavadinimą. Nurašyk.

P p Man patinka parkas.

Ten upė ir antelės. Ten povas.

Vakar pupomis lesinau povus.

Sesutė šolė rinko lapus.

O tau patinka parkas?

VIENAS – DU!

D

d

1. Kas nupiešta? Aiškiai ir taisyklingai ištark žodžius.

Dū - dū - dū!

Dun - dun - dun!

du dvi
mudu mudvi
dūda dūdelė

durys
daržovės
dovana dovanos

2. Paklausyk. Taisyklingai ištark žodžius su garsu **d**. Suskaičiuok, kiek nupiešta daiktų.

dvi dūdelės

duona

deša

ledai

dvi bandelės

du ridikėliai

dvi kėdės

durys

du saldainiai

dvi dėžutės

3. Ko pirko Dima ir Dovilė? Ko nepirko?

4. Perskaityk.

DĒDĒ DOMAS IR TETA DINA

Dėdė Domas stato namus. Dėdės namas didelis.

Dar dėdė Domas dar stalus, kėdes ir duris.

Teta Dina kepa duoną. Tetos duona skani.

Duktė Danutė stato namukus.

Dar Danutė moka kepti bandeles.

5. Paklausk eilėraščio. Apie ką šis eilėraštis? Kas su kuo kalbasi? Su draugu perskaityk veikėjų pokalbį.

Vytė Nemunėlis

KALĖDŲ SENELIS

- Tuk tuk tuk, dun dun,
Leiskit tuoj mane vidun!

- Kas tu toks tenai esi?
- Jį pažįstat jūs visi.

- Ar su ūsais ir barzda?
- Su maišu ir su lazda.

- Ar su pilnu maišeliu?

- Vos panešti jį galiu.

- Klip klip klip, dun dun,
Prašom, prašom eit vidun.

6. Pažaiskite žaidimą „Atspėk daiktą su d“. Susitarkite, kokius daiktus pasirinksite apibūdinti ir atspėti: maisto produktus, baldus, namo dalis ar kt. Bet pirma išmokite išsiskaičiuoti.

DRAUGŲ SKAIČIUOTĖ

Tu ir aš, aš ir tu,

Mu-du e-sa-me kar-tu.

Aš mą-stau, ar jau ga-liu

Pa-va-dint ta-ve drau-gu.

Tu ir aš, aš ir tu.

Mu-du e-sa-me kar-tu.

Kalėdos
Kalėdų senelis
dovana dovanos

maišas maišelis
vidun į vidų
barzda

lazda
pilnas

7. Ištark visus žodžių garsus. Kiek žodžiuose raidžių? Kiek garsų?

--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

8. Parašyk pagal pavyzdį. Perskaityk, pasitikrink.

D d Mano draugas Domas.

Salduš kaip medus.

ŠILTA – ŠALTA

Š š

1. Kas nupiešta? Perskaityk. Aiškiai tark garsus.

Š -š - š! Š -š - š!

Ša! Ša!

šiltas šilta šilta
šaltas šalta šalta
šaltis

švarus švari švaru
švara
karštas karšta karšta

karštis
minkštas minkšta minkšta
šventė

2. Kas nupiešta? Paklausyk ir taisyklingai ištark žodžius. Susiek juos su paveikslėliais.

miškas	lesina
šalta	kiškis
šarka	šalikas
šienas	pirštinės
šeria	striukė

tvarko	šaukštas
šluoja	šakutė
marškiniai	šuo
šiukšlės	švaru
šaka	šilta

marškinėliai	lašai
šlepetės	ledai
šoka	banga
ošia	banguoja
šokinėja	jūra
lašeliai	smėlis

3. Perskaityk. Sugalvok tekstui klausimą.

Ša-rū nas šauk-štas ša-ku-tė sti-kli-nė pa-tin-ka pa-ma-tė

ŠVARU!

Šilta. Maša ir Šarūnas miške. Šarūnas neša šakas. Maša renka šiukšles - šaukštus, šakutes, stiklines. Švaru!

Šuo Pūkis pamatė kiškį. Kiškis šlam šlam iš krūmo.

Šarūnas prašo:

- Ša, Pūki! Nelok! Kiškiui patinka švarus miškas.

4. Išklausk ar perskaityk eilėrašį. Atsakyk į klausimus.

Anzelmas Matutis

VARNĖNAI

Švilpū švilpū,

Tū tū tū!

Skridom lėkėm

Iš pietų.

Iš pietų,

Iš šiltų

Su pavasariu kartu.

Kas skrido iš pietų?

Kada parskrido varnėnai?

Ką matė varnėnai?

Švilpū švilpū,

Tru liu liū!

Matėm mes

Šimtus šalių.

Šalys tos

Neatstos

Mums šventos

Šalies gimtos.

5. Aiškiai ir taisyklingai ištark žodžius su kietai ir minkštai tariamu garsu š.

Kiek eilėraštyje Š ir š raidžių?

6. Pažaiskite. Kas raidžių vėrinėlyje ras daugiau žodžių?

NEŠALIKASTUVASARAŠONASSALTAŠILTAKASSILAS

7. Pažaiskite. Paklauskite greitakalbės. Kas greitai ir aiškiai ją pasakys?

Šešios žąsys su šešiais žąsyčiais.

8. Įmink mįsles. Išstark visus įminimų garsus.

Šimtas lapų, šimtas puslapių. Pats ant vienos kojos.

--	--	--	--	--	--	--	--

Iš penkių atėmiau penkis ir liko penki.

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

9. Parašyk pagal pavyzdį. Perskaityk, pasitikrink.

Š š Šilta vasara. Šiltas pavasaris.

Karšta košė. Šaltas vanduo.

Kas rašo – duonos neprašo.

PASITIKRINU, KO IŠMOKAU

I i P p D d Š š

1. Perskaityk skiemenis ir žodžius.

pa po pe pė pi pu pū puo
parkas povas penki piktas Pūkis puodukas

da do du dū duo de dè di
daro dovana durys dūda duona deda dèdė

ša šo še šė ši šu šuo
šalta šoka šeši šèrė šilas šukos šuolis

2. Pažaiskite. Pagal pavyzdį sukurkite eilėraščių keisdami paskutinį eilutės žodį.

Aš moku ir šoku.

Tu moki ir šoki.

Mes mokame ir šokame.

Aš moku ir ...

Tu moki ir ...

Mes mokame ir ...

kala

mala

neša

ima

deda

duoda

skina

sodina

3. Rask raidžių poras. Pasakyk jų pavadinimus.

A L R I V k P M D S ū Š o Ū
 T i v O p ū Ū d s L K e š Ę
 R N v r K Ő s Ę u o Š Ū p Ę u t
 A r ě m l D k e i n š ū š Ū n M
 J m a d E ě J a P t l Ū N

4. Užbaik sakinius. Nurašyk.

Senelė išvirė

Irma suplovė

Miške ūkė

Teta sodina

Parke raudoni

5. Ištark visus žodžių garsus. Kiek žodžiuose raidžių? Kiek garsų?

--	--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

6. Kas nupiešta?

7. Perskaityk klausimus ir patark Dašai, kaip sutvarkyti kambarį.

Kur Daša padės pieštukus ir trintukus?

Kur reikės padėti indus?

Kur išmesti servetėles ir nosines?

Kur reikės sudėti žaislus?

Ką dar Dašai reikės sutvarkyti?

8. Išklausk ar perskaityk eilėraštį. Taisyklingai išstark žodžius su garsu š.

Martynas Vainilaitis

PUK IR PUS

Atvažiavo pro pušyną

Du ežiukai Puk ir Pus,

Susikrovė į mašiną

Seno jovaro lapus.

Puk ir Pus,

Puk ir Pus

Susikrovė į mašiną

Seno jovaro lapus.

9. Dirbkite poromis. Parašykite raidžių ir sakinių diktantą. Pasitikrinkite.

R P D Š Į d i p š r

Dėdės kėdė. Ina šoka.

Šarūnas kala. Škani košė.

10. Įsivertink.

Kokių raidžių ir žodžių išmokai?

Kaip sekėsi skaityti? Kaip sekėsi rašyti?

Ką išmoksi geriau? Kaip tai darysi?

MANO LIETUVA: šventės

Ramutė Skučaitė

KARNAVALAS

Berniukas:

Tyliai tyliai krinta snaigės...
Jau senieji metai baigias.
Eglės - vis dar pasipuošę -
Su žaislais paradą ruošia!

Mergaitė:

Bet ne paprastą
Paradą
Eglės su žaisliukais žada!

Berniukas ir mergaitė:

Žaislai, vaikai ir jų tėveliai -
Visi sustojom į ratelį,
Tai - kaip mokėjo kas ar moka -
Šiandieną šoka šoka šoka!

KALĖDŲ SENELIO PIRKINYS

Kalėdų Senelis išėjo į turgų pirkti raudonųjų obuolių. Jis keps didelį skanų pyragą.

Kalėdos dar toli, tačiau darbo Kalėdų Senelis turi labai daug. Jis ruošia dovanas viso pasaulio vaikams. Kas gali būti geriau, nei visiems kartu valgyti obuolių pyragą!

O ką tu sveikinsi?
Ką dovanosi?

Laimingų Naujųjų metų!
Sveikinu su Naujaisiais metais!
Sveikinu su Šventomis Kalėdomis!
Gražių švenčių!

PRIEDAS

A

Ą

B

C

Č

D

E

Ę

Ė

F

G

H

I

Į

Y

J

K

L

M

N

O

P

R

S

Š

T

U

Ų

Ū

V

Z

Ž

CH

DZ

DŽ

PRIEDAS

a

ą

b

c

č

d

e

ę

ė

f

g

h

i

į

y

j

k

l

m

n

o

p

r

s

š

t

u

ų

ū

v

z

ž

ch

dz

dž

Kūrinių šaltiniai

- P. 7. R. Skučaitė. Žvangučiai. V.: Alma littera, 2015. P. 100.
- P. 14. A. Matutis. Margaspalvė genio kalvė. V.: Vaga, 1980. P. 35.
- P. 22. V. Palčinskaitė. Skersgatvio palangės. V.: Alma littera, 2003. P. 25.
- P. 26. V. Palčinskaitė. Sapnų taškuota sraigė. V.: Vaga, 1997. P. 44.
- P. 26. A. Matutis. Margaspalvė genio kalvė. V.: Vaga, 1980. P. 44.
- P. 28. A. Matutis. Mamos pyragas // Lietuvių vaikų poezija. V.: Vaga, 1980. P. 293.
- P. 30. K. Jakubėnas. Genys // Jums, maži ir didesni: skaitiniai vaikams. Sudarė V. S. Glebuviene, A. Mazolevskienė. V.: Alma littera, 2011. P. 241.
- P. 31. K. Kasperavičius. Pelytė ir pabaisa // Jums, maži ir didesni: skaitiniai vaikams. Sudarė V. S. P. Glebuviene, A. Mazolevskienė. V. Alma littera, 2011. P. 246.
- P. 36. Du gaideliai: lietuvių daina. V.: Muzika, 1992.
- P. 49. A. Matutis. Margaspalvė genio kalvė. V.: Vaga, 1980. P. 12.
- P. 52. Tindi rindi triuška: lietuvių daina // Ei, tu, kiški pamariški. Š: Liucilijus, 2016. P. 34.
- P. 56. L. Gutauskas. Kam katinui ūsai? V.: Tyto alba, 1996. P. 24–27.
- P. 57. V. Palčinskaitė. Skersgatvio palangės. V.: Alma littera, 2003. P. 89.
- P. 58. A. Matutis. Margaspalvė genio kalvė. V.: Vaga, 1980. P. 43.
- P. 59. R. Skučaitė. Žvangučiai. V.: Alma littera, 2015. P. 69.
- P. 60. K. Jakubėnas. Kiškis // Jums, maži ir didesni: skaitiniai vaikams. Sudarė V. S. Glebuviene, A. Mazolevskienė. V.: Alma litera, 2011. P. 25.
- P. 61. A. Matutis. Dvylikos svečių lauktuvės. V.: Vyturys, 1984. P. 43.
- P. 67. M. Perpetua-Gudaitė. Naujas šuo // V. Auryla. Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūra 1945–1990, I tomas. K.: Šviesa, 2003. P. 281.
- P. 70. R. Skučaitė. Rudenėlio spalvos // Jums, maži ir didesni: skaitiniai vaikams. Sudarė V. S. Glebuviene, A. Mazolevskienė. V.: Alma littera, 2011. P.78.
- P. 70. A. Matutis. Dvylikos svečių lauktuvės. V.: Vyturys, 1984. P. 136.
- P. 71. Paukščių kelias: lietuvių sakmė // Jums, maži ir didesni: skaitiniai vaikams. Sudarė V. S. Glebuviene, A. Mazolevskienė. V.: Alma littera, 2011. P. 77.
- P. 74. Lopšinė // Jums, maži ir didesni: skaitiniai vaikams. Sudarė V. S. Glebuviene, A. Mazolevskienė. V.: Alma littera, 2011. P. 16.
- P. 80. R. Skučaitė. Lopšinė ėriukui. V.: Vaga, 1993. P. 13.

- P. 81. Vytė Nemunėlis. Namas // Jums, maži ir didesni: skaitiniai vaikams. Sudarė V. S. Glebuviėnė, A. Mazolevskienė. V.: Alma littera, 2011. P. 15.
- P. 88. Senelis ir žuvelė // V. Karkauskaitė. Kaip mokyti muzikos I klasėje. K.: Šviesa, 1995. P. 111.
- P. 90. Katinėlis ir gaidelis: lietuvių pasaka // K.: Norekso valdos, 2006. P. 17.
- P. 94. Vytė Nemunėlis. Mano Vytis ir trispalvė // V. Auryla. Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūra 1945–1990, II tomas. K.: Šviesa, 2003. P. 55.
- P. 100. A. Urbaitienė. Aš ir mano seneliai. V.: Vyturys, 1989. P. 21.
- P. 100. L. Gutauskas. Kam katinui ūsai? V.: Tyto alba, 1996. P.62
- P. 101. Palanga – Birutės tėviškė // Lietuvių padavimai. V.: Žaltvykslė, 2006. P. 79–81.
- P. 104. S. Geda. Valkataujantis katinas. V.: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 1998. P.20.
- P. 108. V. Palčinskaitė. Skersgatvio palangės. V.: Alma littera, 2003. P. 29
- P. 108. Seneliai ir pupelė: lietuvių pasaka // Lietuviškos pasakos. V. Vaga, 1969. P. 225–227.
- P. 112. Vytė Nemunėlis. Kalėdų senelis // Eilėraščiai vaikams: Žiemos pasaka. V.: Alma litera, 2011. P. 45.
- P. 116. A. Matutis. Varnėnai // Jums, maži ir didesni: skaitiniai vaikams. Sudarė V. S. Glebuviėnė, A. Mazolevskienė. V.: Alma littera, 2011. P. 64.
- P. 121. M. Vainilaitis. Gegutės šaltinis. V.: Vyturys, 1988. P. 38
- P. 122. R. Skučaitė. Žvangučiai. V.: Alma littera, 2015. P. 80–87
- P. 123. 1000 pasakojimų. V.: Presvika, 2008. P. 29

Leidėjams ne visada pavyksta susisiekti su rašytinių šaltinių autorių teisų savininkais. Teisų turėtojams atsiliepus, leidėjai įvykdytų visus pagrįstus reikalavimus.

Dėkojame leidyklai „Šviesa“ už suteiktą galimybę naudotis rašytiniu šriftu.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO
IR MOKSLO MINISTERIJA

Henrika Pikauskaitė-Prošniakova

MANO ABĖCĖLĖ

Lietuvių kalbos elementorius

1 klasei, 1 dalis

Skirta mokykloms, ugdymo programas
vykdančioms tautinės mažumos kalba

Tiražas 3000 egz.

Išleido UGDYMO PLĖTOTĖS CENTRAS
Katkaus g. 44, LT-09217 Vilnius
info@upc.smm.lt, www.upc.smm.lt

Spausdino STANDARTŲ SPAUSTUVĖ UAB
Dariaus ir Girėno g. 39, LT-02189 Vilnius
www.standart.lt

